

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра кримінального права та процесу**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри кримінального права та процесу
28 серпня 2024 року,
протокол № 1

Завідувач кафедри, кандидат юридичних наук,
професор

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
28 серпня 2024 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ В СФЕРІ ЕКОНОМІКИ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування**

РОЗРОБНИК

Доцент кафедри кримінального права та
процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

_____ Дмитро ВИГОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
28 серпня 2024 року

м. Хмельницький
2024

Освітньо-професійна програма «Бакалавр менеджменту»
Спеціальність 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
<http://www.univer.km.ua/faculty.php?dekid=2>

Назва навчальної дисципліни	КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ В СФЕРІ ЕКОНОМІКИ
Викладач	Лекції, консультації: Виговський Дмитро Леонідович, к.ю.н., доцент (dmytro.vygovskiy@huup.km.ua). Семінарські заняття, консультації: Виговський Дмитро Леонідович, к.ю.н., доцент (dmytro.vygovskiy@huup.km.ua)
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: dmytro.vygovskiy@huup.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3355-6449 GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&authuser=1&hl=uk&user=oR32WOgAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Кримінальна відповідальність за злочини в сфері економіки»: yqvptoc . Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57, ауд. 206: Вівторок з 15.00 до 16.30 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Виговський Дмитро Леонідович (dmytro.vygovskiy@huup.km.ua). Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Економічні правопорушення, особливо – злочини, при всіх зовнішній непомітності вираження їх об'єктивної сторони, а також латентності суспільно-небезпечних наслідків, являють велику небезпеку не лише для економіки, але й, з урахуванням кумулятивного ефекту, для національної безпеки держави загалом. Особливого значення набуває протидія економічним злочинам в умовах зовнішньої агресії проти держави, коли економічна міць України щодня зазнає випробувань як внаслідок прямих ударів ворога, так і через необхідність фінансування оборонної війни, а також задіяння у якості військовослужбовців значної кількості осіб, що у мирний час здійснювали продуктивну працю у найрізноманітніших сферах суспільного життя України. Саме тому усвідомлення реального рівня суспільної небезпеки економічних злочинів, а також розуміння механізмів їх детермінації, а головне – пошуку ефективних механізмів протидії їм, є виключно важливим для студентів.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

	<p>ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації</p> <p>СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>СК 6. Здатність діяти соціально-відповідально і свідомо.</p> <p>СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.</p> <p>СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПР 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПР 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПР 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	<p>Курс навчання – 3-й, семестр – 5-й.</p> <p>Тип дисципліни - вибіркова.</p> <p>Дисципліни, що передують:</p> <p>ЗПО 6. Основи конституційного права та антикорупційного законодавства</p> <p>ЗПО 7. Психологія.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін:</p> <p>ППО 13. Інформаційна безпека бізнесу;</p> <p>ППО 18. Соціальна відповідальність та етика бізнесу.</p>
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС /90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 54 годин, лекційних - 18 годин, семінарських - 18 годин.
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен.</p> <p>Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>

Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/6	Основи кримінального права України. Ч. 1.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Основи кримінального права України. Ч. 2.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Загальні положення кримінологічної науки.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Економічні категорії в сучасній кримінології.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Кримінально-правова кваліфікація, її поняття, метод і завдання.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,2

	2/2/6	Загальне поняття кримінальної відповідальності за законодавством України.	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семинарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Особливості кримінальної відповідальності за економічні кримінальні правопорушення	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семинарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Кримінально-правові й кримінологічні аспекти протидії економічній злочинності	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семинарське заняття – 5 СРС – 2,2
	2/2/6	Міжнародна співпраця у сфері протидії злочинам у сфері економіки	Слайдові презентації, дискусійне обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних завдань, індивідуальні завдання, тестовий контроль	Лекція – 1,8 Семинарське заняття – 5 СРС – 2,4
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антипов В.І. Тіньова економіка та економічна злочинність: світові тенденції, українські реалії та правові засоби контролю: (теоретико-методологічні узагальнення) Вінниця: ДП ДКФ, 2006. 1039 с. 2. Бойко А.М. Детермінація економічної злочинності в Україні в умовах переходу до ринкової економіки (теоретико-кримінологічне дослідження) : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 428 с. 3. Бугера С.І. До питання формування системи заходів запобігання та протидії злочинності у сфері економіки. <i>Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ</i>. Серія юридична. 2024. №1. С. 22-27. 4. Виговський Д.Л., Нікіфорова Т.І. Окремі питання кримінологічного визначення поняття «жертва злочину». <i>Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького</i> 			

університету управління та права. Т.19. 2020. №1(43). С. 175-183.

5. Виговський Д.Л. До питання використання термінів «особа злочинця» та «особистість злочинця» в кримінології. Університетські наукові записки. *Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2021. №2 (80). С. 138-147.
6. Виговський Д.Л. Окремі питання доцільності використання соціолектизмів кримінальної субкультури в тексті кримінального закону. *Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2021. №3-4 (75-76). С. 297-304.
7. Виговський Д.Л. Поширення псевдозаконів кримінальної субкультури засобами мережі «Інтернет» як прояв кіберзлочинності. Університетські наукові записки. *Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2021. №4 (88). С. 58-72.
8. Дорохіна Ю.А. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження : монографія Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 744 с.
9. Дрьомін В.М. Формування тіньової економіки у сфері господарської діяльності як соціального інституту. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. Вип.56. С. 23-32.
10. Дудоров О.О. Злочини у сфері господарської діяльності: особливості кримінальної відповідальності. *Вісник Асоціації кримінального права України*, 2014, № 1 (2). С. 169–175.
11. Європейський досвід організації системи протидії економічній злочинності. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalnabezpeka/evropeyskiy-dosvid-organizacii-sistemi-protidii-ekonomichniy>
12. Злочинність у сфері економіки: проблеми прогнозування, планування та координації заходів протидії / За ред. проф. Кальмана О. Г. Х.: Вид-во «Новасофт», 2005. 180 с.
13. Кальман О.Г. Стан і головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні: теоретичні та прикладні проблеми: монографія Харків: Гімназія, 2003. 252 с.
14. Кравчук С.Й. Економічна злочинність в Україні (курс лекцій). Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2009. 282 с.
15. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / За редакцією В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Видання 5-те, перероблене і доповнене. Харків: «Право», 2015. 528 с.
16. Кримінологія : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 240 с.
17. Мельничук Т.В. Економіко-кримінологічний аналіз ціни злочинності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2013. Випуск 21. Частина 1. Том 3. С. 64-69.
18. Мельничук Т.В. Кримінологічна оцінка функціональності економічної злочинності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. № 67. С. 514-521.
19. Міловідов Р.М. Ефективність кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: монографія. Ужгород : ТОВ «ІВА», 2013. 259 с.

20. Мітрічев І. Фрод-моніторинг для протидії шахрайству в банківських установах [Електронний ресурс]. *Україна Фінансова*. Режим доступу: http://ufin.com.ua/analit_mat/sdu/131.htm.
21. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2006. 704 с.
22. Осадчий В.І. Корупційні злочини: монографія. Київ: Вид-во Європейського ун-ту, 2016. 81 с.
23. Попович В.М. Економіко-кримінологічна теорія детінізації економіки : монографія. Ірпінь : Академія державної податкової служби України, 2001. 524 с.
24. Попович В.М. Тіньова економіка як предмет економічної кримінології Київ: Правові джерела, 1998. 448 с.
25. Рогожнікова Н.В. Концептуальні підходи до моніторингу як форми спостереження за процесом споживчого кредитування в комерційному банку. *Вісник Університету банківської справи Національного Банку України*. 2010. № 3 (9). С. 191-193.
26. Стрельцов Є.Л. Економічні злочини: внутрідержавні та міжнародні аспекти. Передмова Джеса Меххема (Іллінойській ун-т, США). Одеса, Астропринт, 2000. 476 с.
27. Федорчук І.М. Обставини, які обтяжують покарання за кримінальним правом України: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 240 с.
28. Юртаєва К.В. Сучасні тенденції економічної злочинності в Україні. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2018. № 2(19), С. 109-119.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>
2. Президент України: <http://www.president.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Міністерство внутрішніх справ України: <https://www.npu.gov.ua/uk>
5. Офіс Генерального прокуратора: www.gp.gov.ua
6. Національна поліція України: <http://npu.gov.ua>
7. Патрульна поліція України: <http://patrol.police.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України: <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Бюро економічної безпеки України: esbu.gov.ua
10. Служба безпеки України: <https://ssu.gov.ua>
11. Рада національної безпеки і оборони України: www.rnbo.gov.ua
12. Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя: <http://kompravpol.rada.gov.ua>
13. Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності: <http://komzakonpr.rada.gov.ua>
14. Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин: <http://kompravlud.rada.gov.ua>
15. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: <http://www.ombudsman.gov.ua>
16. Конституційний Суд України: <http://www.ccu.gov.ua>
17. Верховний Суд: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
18. Європейський суд з прав людини: <http://www.echr.coe.int>
19. Українська Гельсінська спілка з прав людини: <http://helsinki.org.ua>
20. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського:

	<p>http://www.nbu.gov.ua</p> <p>21. Львівська національна наукова бібліотека НАН України імені Василя Стефаника: www.lsl.lviv.ua</p> <p>22. Наукова бібліотека імені М. Максимовича: www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3</p> <p>23. Бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого: http://library.nlu.edu.ua</p>
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020.pdf).</p> <p>Перескладання лекції: в усній формі</p> <p>Перескладання семінарських занять: Письмово вирішити практичні завдання до семінарських занять, згідно навчально-методичних матеріалів навчальної дисципліни «Кримінальна відповідальність за злочини в сфері економіки»</p>
Критерії оцінювання	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020.pdf).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
Можливість визнання результатів неформальної освіти	<p>Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Розділ «Етика, академічна доброчесність та антикорупційна політика» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universytet/etyka-akademichna-dobrochnist-ta-antukoruptsiyna-polityka-0)</p>
Політика врегулювання конфліктів	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)</p>
Зворотній зв'язок	<p>1) Під час аудиторних занять, консультацій.</p> <p>2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.</p>

Обліковий обсяг – 0,44 ум.др.арк.